

„Transparency International“ Lietuvos skyrius 2005 m. rugsėjo mėn. organizavo diskusiją apie viešųjų pirkimų organizavimo problemas. Fokusuotos diskusijų grupės su septyniais Vyriausybės, specialiųjų tarnybų, savivaldybių ir verslo atstovais svarbiausios išvalgos:

Viešųjų pirkimų privalumai

- Tinkamas viešųjų pirkimų organizavimas stabdo korupciją ir mažina pirkimų kainą.
- Konkurencingumas yra svarbus veiksnys, skatinantis viešųjų pirkimų skaidrumą ir sąžiningumą.
- Skirtingai nuo paplitusios nuomonės, ekspertai mano, kad ne visi viešieji pirkimai korumpuoti ir nemažai jų vykdoma pagal nustatytas procedūras.
- Viešųjų pirkimų teisiniai principai Lietuvoje atitinka europietiškus standartus.
- Naujas viešųjų pirkimų įstatymas atspindi naujas tendencijas Lietuvoje, - prisitaikoma prie Europos Sąjungos standartų, palengvinamas administravimas, supaprastinamos kai kurios pirkimo procedūras.

Viešųjų pirkimų trūkumai

- Korupcijos mastai viešųjų pirkimų sferoje nėra žinomi ir jų dalyviai nenoriai atskleidžia nesąžiningų pirkimų paslaptis.
- Viešiesiems pirkimams trūksta viešumo.
- Politikų ir valstybinių institucijų vadovų netiesioginis spaudimas viešiesiems pirkimams yra labai reikšmingas.
- Klesti nebaudžiamumas už viešųjų pirkimų tvarkos pažeidimus.
- Neretai susiduriama su nepakankama viešųjų pirkimo komisijos narių kvalifikacija.
- Perdėtas pirkimų reglamentavimas kliudo pirkimo procesui.
- Pasigendama institucinio bendradarbiavimo siekiant pažaboti pažeidimus.

Rekomendacijos

- Organizuoti nuolatinę viešųjų pirkimų korupcijos suvokimo lygio stebėseną.
- Skatinti perkančiąsias organizacijas rengti ir įdiegti aiškias pirkimo organizavimo taisykles.
- Sukurti priegas prie informacinių sistemų, kad perkančios organizacijos galėtų ir privalėtų išsiaiškinti įmones, korupciniu būdu pažeidusias teisės aktus.
- Dalį viešųjų pirkimų vykdyti centralizuotai.
- Skatinti antikorupecinę elgesį, įdiegti elgesio kodeksus.
- Teisinėmis priemonėmis užkirsti kelią politikų įtakai viešiesiems pirkimams.
- Nuolat informuoti visuomenę apie realią padėtį viešųjų pirkimų srityje.